

Soạn văn bài Về luân lí xã hội ở nước ta. Nội dung tài liệu sẽ giúp các bạn nắm chắc nội dung bài học một cách đơn giản nhất. Mời các bạn học sinh và thầy cô cùng tham khảo.

Soạn mẫu 1: Về luân lí xã hội ở nước ta

Câu 1:

a. Ý chính của ba phần:

- Ở nước ta chưa có luân lí XH, mọi người chưa có ý niệm gì về luân lí XH.
- Bên Châu Âu, luân lí XH đã phát triển. Ở nước ta
- Ý thức đoàn thể xưa cũng đã có nhưng nay đã sa sút, người nước ta không biết nghĩa vụ của mỗi người đối với nhau, chưa biết hợp sức giữ quyền lợi chung. Bọn vua quan không muốn dân ta có tinh thần đoàn thể mà dân càng nô lệ thì ngôi vua càng lâu dài, quan lại càng phú quý.
- Nay nước VN muốn được tự do, độc lập thì trước hết phải tuyên truyền XHCN, phải có đoàn thể để lo công ích, mọi người lo cho quyền lợi của nhau.
  - Ba phần đó liên hệ với nhau theo mạch diễn giải: Hiện trạng chung; biểu hiện cụ thể; giải pháp.

b. Chủ đề tư tưởng của đoạn trích:

Cần phải truyền bá Chủ nghĩa xã hội ở VN để gây dựng đoàn thể vì sự tiến bộ, hướng tới mục đích giành độc lập tự do.

Câu 2:

Tác giả chọn cách đặt câu đề thẳng thắn, gây ấn tượng mạnh mẽ cho người nghe vấn đề đó là: Ở VN chưa có luân lí XH. Tác giả dùng cách nói phủ định "XH luân lí... đót nát hơn nhiều" => Cách vào đề tư duy sắc sảo, nhạy bén của Phan Châu Trinh.

Câu 3:

Tác giả so sánh: "bên Âu Châu", "bên Pháp" với "bên mình" về quan niệm, nguyên tắc cốt yếu của luân lí XH là ý thức nghĩa vụ giữa người với người.

- Tác giả bắt đầu với "cái XHCN bên Âu Châu" đề cao dân chủ, coi trọng sự bình đẳng, không chỉ quan tâm đến từng gia đình, quốc gia mà còn đến cả thế giới "Bên Pháp... mới nghe". Là do "người ta có thể, có công đức".
- Còn "bên mình" thì "người nước ta... người". Không biết cái nghĩa vụ của mỗi người trong nước đối với nhau, dẫn đến tình trạng ai sống chết mặc ai, người này không biết quan tâm đến người khác "Đi đường.... đến mình có hiện tượng ấy là do "người nước mình" thiếu ý thức đoàn thể.

Câu 4:

- Nguyên nhân: Lũ vua quan phản động, thói nát "ham quyền... hoa" "Muốn giữ... mãi" nên chúng đã tìm cách "phá tan thành... dân". Tác giả hướng mũi nhọn đã kích vào bọn chúng, ông gọi là "bọn học trò", "kẻ mang đai đội mũ", "kẻ áo rộng khăn đen" "bọn quan lại"... sự căm ghét cao độ. Bọn chúng không quan tâm đến cuộc sống của nhân dân, trái lại càng làm dân tối tăm khốn

khổ thì chúng dễ bề cai trị, vơ vét. Để thêm giàu sang phú quý chúng: D/C Dân không có ý thức đoàn thể nên chúng lộng hành như thế mà "cũng không ai... chê bai". Thấy làm quan lợi lộc, đủ mọi cách, mà không bị tố cáo lên án nên bọn người xấu đua nhau tìm đủ mọi cách "nào chạy... xuôi", "đặng ngồi... thôi".

- Chế độ vua quan chuyên chế vô cùng tồi tệ, cần phải phủ định một cách triệt để qua các hình ảnh gợi tả, lối ví von sắc bén "có kẻ... lay lưói", "những bọn... vậy".

Câu 5:

Yếu tố nghị luận: Cách lí luận chặt chẽ, logic, nêu dẫn chứng cụ thể, xác thực, giọng văn mạnh mẽ, hùng hồn, dùng từ, đặt câu chính xác biểu hiện lí trí tinh táo, tư duy sắc sảo, đạt hiệu quả cao về nhận thức tư tưởng.

Kết hợp yếu tố nghị luận:

- Biểu cảm: Tác giả phát biểu ý kiến không chỉ bằng trí tinh táo mà còn bằng trái tim dạt dào cảm xúc, thấm thía nỗi xót đau trước tình trạng tăm tối, thê thảm của XH.
- Câu cảm thán: "Thương hại thay", thương ôi!...
- Câu mở rộng thành phần để nhấn mạnh ý.
- Những cụm từ ẩn chứa tình cảm đồng bào tình cảm dân tộc sâu nặng, thấm thiết: d/c.
- Lời văn nhẹ nhàng, từ tốn "Là vì người ta... chung vậy... đã biết sống... đến".

Những yếu tố biểu cảm làm cho lí lẽ của bài diễn thuyết và thuyết phục lay chuyển mạnh mẽ nhận thức và tình cảm ở người nghe.

Soạn mẫu 2: Về luân lí xã hội ở nước ta

Hướng dẫn

Câu 1 trang 88 SGK Ngữ văn 11 tập 2

* **Bố cục:** 3 phần

- Đoạn 1 (từ đầu ...thiên hạ mất đi đã từ lâu rồi): tác giả khẳng định ở nước ta chưa hề có luân lí xã hội theo nghĩa đích thực, đúng đắn của nó.

- Đoạn 2 (tiếp theo...Việt Nam ta không có cũng vì thế): tác giả bàn luận về luân lí xã hội trên cơ sở so sánh xã hội Pháp và xã hội nước ta.

- Đoạn 3 (còn lại): Giải pháp

* **Chủ đề tư tưởng của đoạn trích:**

- Đoạn trích thể hiện tâm huyết và dũng khí của một người quan tâm đến vận mệnh đất nước. Đồng thời, tác giả cũng đề cao tư tưởng đoàn thể vì sự tiến bộ để hướng tới một ngày mai tươi sáng của đất nước.

Câu 2 SGK Ngữ văn 11 tập 2 trang 88

* Để tránh sự hiểu lầm của người nghe về khái niệm luân lí xã hội, tác giả vào vấn đề một cách trực tiếp, thẳng thắn:

- Thẳng thắn nêu lên thực trạng: nước ta chưa có luân lí xã hội (Xã hội luân lí thật... dốt nát hơn nhiều).

- Ngăn chặn cách hiểu giản đơn: Một tiếng bạn bè... không cần cắt nghĩa làm gì.

- Phủ nhận nội dung dễ nhầm lẫn với vấn đề: ghi nhận trong sách Nho có câu Sửa nhà trị nước rồi mới yên thiên hạ nhưng khẳng định “chủ ý bình thiên hạ đã mất từ lâu”.

=> Cách vào đề ngắn gọn, hiệu quả, sắc sảo, phù hợp với đối tượng nghe diễn thuyết.

Câu 3 SGK Ngữ văn 11 trang 88 tập 2

Tác giả đã so sánh luân lí xã hội giữa châu Âu, bên Pháp với nước ta:

* Bên châu Âu, bên Pháp đã có nền luân lí xã hội.

- Bên châu Âu, cái XHCN rất thịnh hành và đã được phát triển rộng rãi.

- Bên Pháp, mỗi khi một người hay một hội nào bị đè nén quyền lợi riêng, thì người ta hoặc kêu nài, hoặc chống cự, hoặc thị oai, vận dụng được đến công bằng mới nghe.

* Bên mình chưa có nền luân lí xã hội:

- Dân chưa biết, chưa hiểu thế nào là luân lí xã hội. Họ điềm nhiên như ngủ, chẳng biết gì (thờ ơ, tê liệt)

- Dẫn chứng: người mình thì phải ai tai nấy, ai chết mặc ai, không hề có sự quan tâm đến người khác, đồng loại

- Nguyên nhân: chưa có đoàn thể, ý thức dân chỉ kém.

Câu 4 SGK trang 88 Ngữ văn 11 tập 2

- Nguyên nhân của tình trạng “dân không biết đoàn thể, không trọng công ích”: bọn vua quan ham quyền tước, vinh hoa nên tìm cách thiết pháp luật, phá tan tành đoàn thể của quốc dân.

- Tác giả đã kích chế độ vua quan chuyên chế:

+ Bọn học trò trong nước ham quyền lợi, ham bả vinh hoa của các triều vua mà sinh ra giả dối nịnh bợ, chỉ biết có vua mà không biết có dân.

- + Chế độ phong kiến trì trệ, bảo thủ và lạc hậu. Nạn tham nhũng hoành hành, không ai bình phẩm, không ai chê bai. Quan lại thời xưa và nay là lũ ăn cướp có giấy phép.
- + Xu thế của xã hội cũng bèn mùi làm quan, chạy theo chức tước và danh lợi để được ngồi trước, ăn trước, hồng hách với mọi người.

Câu 5 trang 88 Ngữ văn 11 tập 2 SGK

Cách kết hợp yếu tố biểu cảm với yếu tố nghị luận trong đoạn trích:

- Yếu tố nghị luận:

+ Cách lập luận chặt chẽ, lô gíc;

+ Chứng cứ cụ thể, xác thực;

+ Giọng văn sinh động, độc đáo: lúc từ tốn, mềm mỏng; lúc kiên quyết, đanh thép; lúc mạnh mẽ, hùng hồn, lúc nhẹ nhàng.

+ Dùng từ, đặt câu chính xác đạt hiệu quả nhận thức cao.

- Yếu tố biểu cảm: Sử dụng câu cảm thán; câu mở rộng thành phần, câu hỏi tu từ, hình ảnh ví von...

+ Cụm từ thể hiện tình đồng chí, đồng bào sâu nặng: người nước ta, người mình...

+ Lời văn nhẹ nhàng, từ tốn:

=> Lập luận có sức thuyết phục, tác động mạnh cả nhận thức và tình cảm của người nghe, người đọc.

Luyện tập

Câu 1:

- Tác giả vừa đau xót vừa mỉa mai, vừa cảm thông với nỗi thống khổ của dân vừa châm biếm bọn quan lại phong kiến và chính quyền thực dân chỉ là bọn sâu mọt hại dân, hại nước.

- Ông là nhà yêu nước và cách mạng lớn của lịch sử Việt Nam giai đoạn đầu thế kỉ XX với chủ trương cứu nước bằng cách lợi dụng thực dân Pháp, hủy bỏ chế độ Nam triều, cải cách đổi mới mọi mặt (duy tân), làm cho dân giàu nước mạnh, trên cơ sở đó tạo nền độc lập quốc gia.

Câu 2:

Phan Châu Trinh thuộc ít nhiều những nhà cách mạng nhìn ra chỗ yếu cốt lõi của nước ta trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc. Ông muốn giải quyết trước hết vấn đề dân trí, vấn đề ý thức

dân chủ của người dân, xem đó là chuyên hệ trọng bậc nhất cần làm để hướng tới mục tiêu giành độc lập, tự do.

Câu 3:

Chủ trương gây dựng nền luân lí xã hội ở Việt Nam của Phan Châu Trinh đến nay vẫn còn có ý nghĩa thời sự:

- Tầm quan trọng của việc gây dựng đoàn thể vì sự tiến bộ
- Nó cảnh báo nguy cơ tiêu vong những mối quan hệ tốt đẹp nếu còn những kẻ ích kỉ, ham quyền tước...
- Nó khơi dậy niềm âu lo về sự chậm tiến của một xã hội mà ở đó tinh thần dân chủ còn chưa được ý thức như một nhân tố thúc đẩy sự phát triển.

Tóm tắt

Nước ta tuyệt không ai biết đến luân lí xã hội. Người nước ta không biết cái nghĩa vụ loài người ăn ở với loài người, nghĩa vụ của mỗi người sống trong cùng một nước với nhau nên dẫn đến tình trạng ai sống chết mặc ai, người này cũng chẳng quan tâm đến người khác nên luân lí xã hội chẳng thể tồn tại. Nguyên nhân là do thiếu ý thức đoàn thể, chưa biết giữ quyền lợi chung, chưa biết bênh vực nhau. Nhân dân ta từ xưa cũng đã có ý thức đoàn thể có điều này đã sa sút. Nước ta chưa có luân lí xã hội còn do bề lũ vua quan chỉ biết tham quyền vụ lợi, mua quan bán tước, chỉ muốn nhân dân nô lệ thì ngôi vua càng lâu dài, bọn quan lại càng phú quý. Chính vì thế nước Việt Nam muốn được tự do, độc lập thì trước hết dân ta phải có đoàn thể. Đất nước muốn có đoàn thể thì phải tuyên truyền xã hội chủ nghĩa.

Nội dung chính

Về luân lí xã hội ở nước ta vạch trần thực trạng đen tối của xã hội, đề cao tư tưởng đoàn thể vì sự tiến bộ, hướng về ngày mai tươi sáng của đất nước.

CLICK NGAY vào **TẢI VỀ** dưới đây để download soạn văn lớp 11 bài Về luân lí xã hội ở nước ta file word, pdf hoàn toàn miễn phí.